Anul al 56-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 306 Marţi 7 Noembrie 1939
8 Pagini P

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNA
şi UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Forţele morale

Impotriva celor care răspândesc ştiri neintemeiate şi cu caracter alarmant cu privire la presupuse intenţiuni ce le-ar avea guvernul, fie de a spori impozitele actuale, sau de a crea altele noui; fie de a reduce salariile funcţionarilor publici şi pensiile, sau de a devaloriza moneda naţională, ministerul de finanţe a opus o desmințire formală şi categorică.

Cu acest prilej s'a anunţat că se vor lua măsuri pentru sancţionarea celor ce se îndeletnicesc cu răspândirea unor asemenea svonuri, conform dispoziţiilor cuprinse în legea alarmismului.

Firește că practica „alarmismului" nu poate fi tolerată, de oarece ea, mai cu seamă în împrejurările actuale, poate produce nelinişte şi îngrijorări.

Trebue să ţinem seama în asemenea împrejurări de importanţa ce o prezintă factorul moral.

Or, punerea în circulaţie de către răuvoitori, sau inconştienţi, a unor anumite svonuri, sau ştiri tendenţioase, prinde uşor crezământ, prin lipsa posibilităţii imediate de control şi poate contribui la demoralizarea celor care le consideră adevărate, sau realizabile într'un viitor mai mult, sau mai putin apropiat. E un tip de propagandă primejdios acesta, de oarece el se bazează mai mult pe capacitatea de credulitate a oamenilor, pe lipsa simţului critic şi chiar pe lipsa mijloacelor suficiente de control imediat.

In această privinţă presa poate să fie mijlocul cel mai indicat şi practic, nu numai prin posbilităţile sale de informare rapidă şi controlată, dar şi prin simţul ei de răspundere, să înlăture efectele acestui tip de propagandă cu efecte. adeseori, dăunătoare intereselor naţionale şi publice, dacă este în posibilitate să o facă în libertate. O presă conştientă de misiunea ce o are de îndeplinit, este datoare să fie gardiana neadormită în serviciul intereselor naţionale şi publice şi să contribue la întărirea forţelor morale ale naţiunii. Cu atât mai necesară este o asemenea presă, în împrejurări grele, în situaţii internaţionale turburi, când se ivesc probleme de interes naţional ce trebuesc să fie apărate şi se pot produce curente primejdioase, care trebuesc să fie combătute cu toată vigoarea, sau nimicite din germen spre a nu prinde consistenţă prin răspândirea lor în massele populare.

Avem nevoe să sporim potenţialul nostru moral, prin toate mijloacele impuse de interesele superioare ale naţiunii.

Un bloc al Statelor neutre
in Mediterana şi in Balcani

de I. LUGOSIANU

Spre deosebire de războiul mondial, Statele neutre faţă de conflictul actual sunt astăzi foarte numeroase. Interesul lor de a-şi păstra poziţia de neutralitate şi de a-şi apăra drepturile, care decurg din ea, dă acestor State o însemnătate cu mult mai mare ca în trecut, în desfăşurarea evenimentelor internaţionale. Pregătite să se apere, toate par tot aşa de pregătite să contribue la menţinerea unei păci, care formează obiectul de căpetenie al neutralităţii lor.

Ţările neutre se grupează sau se străduesc să se asocieze după situaţia lor geografică, tradiţiile lor politice, comunitatea lor de interese. Statele celor două Americi s'au asociat, în cadrul doctrinei panamericane, spre a-şi organiza neutralitatea; ţările scandinave şi Finlanda s'au unit în blocul dela Oslo spre a-şi putea pune în valoare drepturile şi interesele, care decurg dintr'o onestă şi nedesmințită neutralitate tradiţională; Elveţia confirmă zilnic atitudinea ei de neutralitate mai mult decât seculară; o Mare Putere spirituală ca Vaticanul şi-a precizat recent poziţiunea morală prin ultima enciclică a Sfântului Părinte; două Mari Puteri mondiale, în fine, ca Statele-Unite şi Uniunea Sovietică şi-au definit, în zilele din urmă, condiţiile şi limitele neutralităţii lor, cele dintâiu prin modificarea legii neutralităţii, cea de-a doua prin cuprinzătoarea expunere a d-lui Molotov.

Grupul cel mai numeros şi mai complex de ţări neutre din Europa este alcătuit astăzi din Statele mediterane şi balcanice. Problema grupării lor într'un bloc de neutri este pe primul plan al actualităţii diplomatice.

Toate Statele europene din Mediterană şi din Balcani, regiune care interesează în acelaşi timp şi bazinul Dunării şi Marea Neagră, au adoptat o poziţie de neutralitate, fie prin declaraţii formale, fie prin hotărîrea de a rămânea în expectativă, în stare de pace, ceiace în practică le dă drepturile şi le impune îndatoririle neutrilor.

E posibil astăzi pentru aceste neutralităţi individuale să se grupeze în mod solidar pentru a da astfel o valoare colectivă politicii lor de menţinerea păcii? Iată una din chestiunile cele mai interesante ale vieţii internaţionale de astăzi.

Numeroase piedici par, la prima vedere, a se opune unei asemenea înfăptuiri, într'o regiune a continentului, unde secole de istorie au adâncit rivalităţile, au diferenţiat interesele ori au întărit prieteniile. Câteva din ţările balcanice şi dunărene sunt separate azi de revendicări, la care unele cred că nu pot renunţa şi pe care altele nu le pot admite. Alte State mediterane şi balcanice, ca Italia şi Turcia, se află, din punct de vedere politic, în câmpuri opuse: Italia este legată de Germania prin pactul de alianţă din 22 Mai 1939; Turcia şi-a luat obligaţii de asistenţă mutuală faţă de Anglia şi Franţa prin acordul tripartit de asistenţă din 19 Octombrie 1939. Ţările Înţelegerii Balcanice, legate între ele să-şi garanteze frontierele balcanice, prin pactul din 1934, s'ar putea teme ca acest obiectiv precis şi aceste obligaţii categorice să nu fie slăbite prin adoptarea unor directive mai largi şi a unor îndatoriri noi, într'o regiune europeană atât de întinsă, cu interese atât de complexe şi de multe ori atât de deosebite.

Asemenea greutăţi ar părea de neînvins, dacă se trece cu vederea scopul unui bloc de neutri în Mediterana şi Balcani şi metoda cea mai potrivită pentru înfăptuirea lui.

Scopul unui bloc al neutrilor în această regiune e vast şi precis în acelaşi timp: menţinerea, cu forţe unite, a unei păci, care este astăzi obiectivul principal al politicii externe a fiecăruia din Statele mediterane sau balcanice. Pacea este un bun prea preţios pentru ca să nu poată constitui cimentul unei solidarităţi loiale a tuturor ţărilor, care au dorinţa sinceră de a o menţine. Douăzeci de ani de linişte în Balcani au dovedit cât preţ pun pe menţinerea păcii ţările mijlocii sau mici din această regiune a Europei, care a fost în trecut unul din focarele de incendiu ale continentului, într'o vreme când în loc de a fi ai ţărilor balcanice, Balcanii e-

(Continuare in pag. 2-a)

A fost semnalat un submarin...

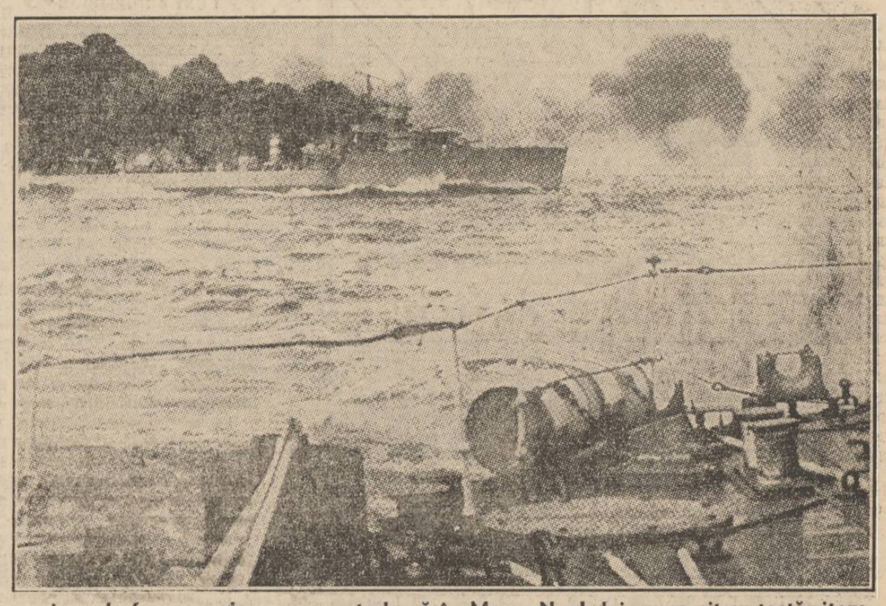

...şi vasele franco-engleze, care patrulează în Marea Nordului, au pornit cu toată viteza pentru descoperirea submersibilului german

Ambasadorii germani
la Roma şi Moscova se inapoiază la posturile lor

Berna, 4 (Rador). — Corespondentul din Berlin al lui „Basler Nachrichten" anunţă că ambasadorii Germaniei la Roma şi la Moscova se vor înapoia la posturile lor primul Duminică, iar al doilea săptămâna viitoare.

—=X⊙●⊙X=—

FILME

Inaugurarea casei, — cu seră, parc şi avuz.

Delicatesele şi coloniale se perindă într'un ritm direct proporţional cu pofta de mâncare şi cu setea, sporind numărul stomacurilor destinate Karlsbadului şi Slănicului-Moldovei.

Spiciuirile se ţin lanţ.

— S'o stăpâniţi sănătoasă!

— Adică sănătoşi, rectifică proprietarul.

— O meritaţi pe deplin. Conu Ghiţă a muncit pe brânci, coana Bibica a făcut din noapte zi, ca s'ajungă la apoteoza de astăseară.

— Un palat pe care nu-l egalează în măreţie de cât filotimia şi onorabilitatea amfitrionului nostru.

Aplauzele şi ovaţiunile durează până la terminarea zaiafetului.

Despărţire emoţionantă, îmbrăţişări, lacrimi de bucurie.

Spre a se răcori, o parte din mosafiri pornesc pe jos şi, firește, impresiile îşi recapătă libertatea.

— Fericiţi oameni!

— Să fie la ei acolo. De cât casă mare şi obraz de toval, mai bine o garsonieră şi fruntea sus.

— Par'că închinaşi şi băuşi pentru onorabilitate!

— Ce poţi să zici, când te'ndoapă cu icre moi şi cu şampanie! Dar am spus-o cu cântec. Crezi că gazda n'a înţeles că mă refeream la traficurile de influenţă din care şi-a făcut averea?

— Aşa şi eu am slăvit meritele coanei Bibichi. Dar dacă a făcut din noapte zi, este pentrucă este petrecăreaţă numărul unu. Cine n'a dansat-o la propriu şi la figurat în toate restaurantele până în zorii zilei!

— In definitiv, nu face să mâncăm şi să bem la ei, şi pe urmă să-i vorbim de rău.

— Nu e nimic. Mâine le trimitem o telegramă mulţumindu-le pentru cinstea şi plăcerea ce ne-au făcut. Ne vor invita din nou. Vom petrece tot ca astăseară. Vom vorbi apoi tot ca acum. Şi, aşa, d'acapo al fine. E lucru mare prietenia, când este cu adevărat sinceră.

Don José

PREŞEDINTELE ROOSEVELT
A SEMNAT LEGEA NEUTRALITĂŢII

Washington, 4 (Rador) Preşedintele Roosevelt a semnat legea neutralităţii la ora 12,40.

Ceremonia a avut loc în prezenţa preşedintelui şi vicepreşedintelui Camerii, a d-lui Hull, ministrul afacerilor străine şi a numeroşi senatori şi deputaţi.

Apoi preşedintele a semnat decretul privitor la unele reglementări în legătură cu navigaţia submarinelor beligerante în apele teritoriale americane, ca şi un alt decret recunoscând că starea de război există între Reich, deoparte, şi Franţa, Polonia, Marea Britanie, dominioanele britanice şi India, de altă parte.

Acest decret proclamă în plus aplicarea legii neutralităţii.

Declaraţiile d-lui Hull

Washington, 4 (Rador). D. Hull, ministrul afacerilo străine, a făcut următoarele declaraţii presei, în legătură cu modificarea legii neutralităţii:

„Sunt, firește, foarte satisfăcut de schimbările aduse aşa zisei legi a neutralităţii. In cursul acestui an, puterea executivă a stăruit pentru a se aduce o rapidă modificare a acestei legi. Doresc să repet ceeace am spus totdeauna, că prima datorie şi cea mai sfântă este de a menţine pacea şi securitatea ţării noastre. Sunt satisfăcut pentrucă noua lege ne va ajuta mult în această direcţie".

*

Washington, 4 (Rador) D. Hull a reunit pe miniştrii marinei, justiţiei, finanţelor, comerţului şi războiului pentru a întocmi proclamaţiile prezidenţiale şi în special aceea care defineşte „zonele de luptă".

Se crede că în aceste „zone de luptă" vor fi incluse şi Canalul Mânecii şi Marea Nordului.

Acordul patronilor
şi lucrătorilor francezi

Dela corespondentul nostru

Paris 4. — Conferinţa care a avut loc în biroul d-lui Dutry, ministrul armamentului şi la care au participat d-nii Lambert Ribot, reprezentând organizaţiile patronale, Jouhaux, reprezentând organizaţiile sindicale muncitoreşti şi d-nii Lenz şi Chevaline, reprezentând statul, a avut drept rezultat o comună declaraţie prin care se recunoaşte necesitatea unei strânse colaborări între Statul, patronii şi muncitorii în toate întreprinderile care lucrează pentru apărarea naţională.

Ca o urmare a acestui acord s'a stabilit că în vederea aplicării imediate a principiilor lui să se întrunească la fiecare industrie reprezentanţii patronali cu cei ai lucrătorilor şi cu inspectorii de muncă.

Acest acord a făcut în toate cercurile o excelentă impresiune. El dovedeşte încă odată că atunci când destinele ţării sunt în joc, francezii ştiu să se unească şi că nu mai există nici lupte nici diferenţe de clase sociale. Pentru patroni ca şi pentru lucrători, în aceste vremuri, singura grije este asigurarea victoriei cu orice preţ.

Soldaţi în tranşee, patroni şi lucrători în uzine, sunt mobilizaţi pentru acelaş scop şi se bat şi lucrează unii pentru ceilalţi. Acesta este sentimentul dominant şi crezul care însufleţeşte întreaga populaţie a ţării.

Cercurile politice franceze înregistrează acordul semnat acum între patroni şi lucrători ca preludiul unei uniri mai adânci care va fi concretizată în curând prin alte acorduri.

Vas englez scufundat
in urma unei explozii

Londra, 4 (Rador). — Vaporul „Canada" s'a scufundat azi în urma unei explozii produse Vineri noaptea.

Cinci remorchere au încercat să salveze vasul.

Nu se cunosc cauzele exploziei ce s'a produs în cursul călătoriei.

Cei 60 de marinari din echipaj au coborit vasele de salvare, dar, deoarece „Canada" nu părea că se va scufunda imediat, căpitanul şi 13 marinari au revenit pe bord.

Când s'a văzut că vasul nu mai poate fi salvat, şi restul echipajului a părăsit bordul.

Unificare şi centralizare

de I. VION

Cu îngăduinţa forurilor de control, am avut putinţa să arătăm cât de necesar este pentru îndrumarea conducătorilor, ecoul doleanţelor şi dezideratelor pe care mulţimea le exprimă pe calea publicităţii.

Subliniem astăzi unul din izvoarele nedumeririi permanente a masselor cetăţeneşti, în ce priveşte varietatea şi pluralitatea taxelor, timbrelor, impozitelor, ce se percep, în parte, pe rând ori în acelaş timp, de către diverse autorităţi centrale, ori în subordine, din complicatul angrenaj al administraţiei statului.

Nu este vorba aci de cantitatea sumelor cu care fiecare cetăţean este dator să contribue la marile necesităţi cerute de propăşirea statului, ori de nevoile colectivităţii.

In toate timpurile, dar mai ales în clipele grele, românii au făcut absolut fără nici un murmur, toate sacrificiile pe cari conducătorii le-au cerut pentru binele obştei, pentru apărarea fruntariilor şi pentru tot utilajul pe care o ţară prevăzătoare şi-l prepară pentru orice eventualitate.

Deci nu de cuantumul sacrificiilor ne ocupăm, ci de gama infinită de taxe necoordonate, izolate, disparate, în vâltoarea cărora contribuabilul cel mai conştiincios şi mai atent, se pierde şi nu mai iese la socoteală.

Sunt zeci de feluri de taxe, de timbre, de impozite, pentru construcţii, pentru cultură, pentru agricultură, pentru pompieri, pentru statistică; taxe ale statului, ale ministerelor, ale primăriilor, ale rezidentelor; pentru cumpărături, pentru muzică la birturi, pentru spectacole, pentru urgenţă, etc., etc.

Nu precizăm vreo vină nimănui şi nu spunem că vreunul din biruri e mai important decât altul.

Dar această autonomie a fiecărei instituţii de stat în drepturile respective de pus taxe şi timbre, această independenţă a conducerii subalterne, este absolut dăunătoare bunului mers al finanţelor publice, care trebuesc unificate şi centralizate fără întârziere.

Pe aceste iniţiative departamentale au crescut abuzurile greu de controlat, şi cel denunţat de direcţiunea generală a poliţiei despre un individ care dându-se drept inspector de poliţie impunea cu sila abonamente la o foae pompos intitulată „Eroii Neamului", nu este din nefericire singur. Autoritatea centrală dacă ar impune o anchetă imediată ar constata o serie întreagă de abuzuri de acest fel, ale căror victime sunt recrutate în deosebi în câmpul salariaţilor statului.

La Senat, la discuţia la mesajul Tronului din luna Iunie a anului corent, d. senator Ioan Marinescu, conducător al unor mari întreprinderi industriale, a scos în evidenţă răul pluralităţii taxelor, spunând:

„La ministerul de Finanţe va trebui să se aducă în scurtă vreme toate impozitele, toate contribuţiile, cu sau fără contra-prestaţii, toate taxele şi toate timbrele care astăzi sunt împărţite între toate ministerele şi toate autorităţile judeţene şi comunale din ţară.

„Va trebui să se curme haosul păgubitor atât statului şi economiei generale şi, mai ales, va trebui să se găsească în acest mod posibilitatea de a se vedea şi de a se cunoaşte totdeauna, în mod precis, limita până la care o fiscalitate poate fi suportată de viaţa economică, spre a nu se întâmpla, cum se întâmplă astăzi, când ceeace se crede posibil la un minister, să fie absolut imposibil din cauza taxelor şi impozitelor puse de celelalte".

O unificare şi o centralizare a taxelor şi impozitelor ar putea porni dela baza posibilităţii de plată a fiecărei categorii de birnici şi ar da autorităţii fiscale putinţa de a controla cu preciziune întrebuinţarea banului pentru nevoile obşteşti în ordinea urgenţii şi a necesităţilor impuse de împrejurări.

Graţie unificării şi centralizării, organele fiscale vor putea stabili dacă o anumită

(Continuare in pag. 2-a)

Atitudinea Germaniei
faţă de ridicarea embargoului

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 4. — Cercurile autorizate dela Wilhelmstrasse declară şi azi că guvernul german n'a luat încă o atitudine formală faţă de votarea ridicării embargoului pe arme de către Parlamentul american. Se precizează de aceste cercuri că atitudinea guvernului german faţă de noua lege a neutralităţii va fi definitiv precizată deabea după ce se va cunoaşte textul definitiv al acestei legi. Cum acest text va fi cunoscut probabil mâine, se crede că şi atitudinea guvernului german va fi precizată la aceeaş dată.

După alte indicaţii se crede totuş că vor mai trece câteva zile până la formularea precisă a punctului de vedere german.

Această întârziere face să se întrevadă că Germania va considera ridicarea embargoului ca o orientare unilaterală a guvernului american şi că va protesta împotriva acestei atitudini.

INTR'O FABRICĂ ENGLEZĂ DE ARMAMENT

Vizitând o mare fabrică de armament, regele George al Angliei examinează cu deamănuntul câteva piese de artilerie grea.

PRIMUL-MINISTRU AL FINLANDEI
DESPRE TRATATIVELE CU RUSIA SOVIETICĂ

Helsinki, 4 (Rador). — D. Kajander, preşedintele consiliului de miniştri al Finlandei, a ţinut, Sâmbătă după amiază, o cuvântare radio-difuzată în cursul căreia a afirmat voinţa ţării sale de a-şi apăra neutralitatea şi libertatea.

„Voinţa noastră de neutralitate — a spus primul ministru — nu trebue să slujească drept trambulină pentru exigenţele sovietice.

Există un lucru la care nu putem consimţi, acela de a renunţa la libertatea ţării noastre, care este o ţară neutră. Suntem legaţi de ţările scandinave printr'o comunitate istorică de moravuri şi cultură, care datează de o mie de ani".

Preşedintele consiliului de miniştri continuând, arată că cedarea unei baze în apropiere de Hangoe ar constitui o primejdie pentru securitatea Finlandei şi n'ar fi necesară apărării Leningradului.

Opinia publică mondială va judeca din ce parte a venit ameninţarea. In orice caz, n'a venit din partea Finlandei şi Suediei.

Nădăjduim — a încheiat primul ministru, că vom ajunge la o soluţie paşnică, dar la nevoie poporul finlandez, mai unit decât oricând, este ferm hotărît să facă faţă oricăror eventualităţi.

Moscova doreşte
relaţii amicale cu Finlanda

Copenhaga, 4 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Reuter" anunţă:*

Corespondentul din Moscova al ziarului „Politiken" scrie că Kremlinul face tot posibilul pentru ca negocierile dintre Soviete şi Finlanda să ducă la o soluţie amicală, înainte de a recurge la măsuri mai energice.

Nimeni nu ştie dacă Rusia este gata să ocupe regiunile menţionate în cererile sale şi să pună astfel Finlanda în prezenţa unui fapt împlinit.

Corespondentul adaugă că este sigur că Rusia se va opri, după ce va fi ocupat regiunile pe care le doreşte, şi că va face atunci noui propuneri Finlandei.

D. Const. Argetoianu, preşedintele consiliului de miniştri, având în dreapta pe d. subsecretar de stat Ion Marin Sadoveanu vizitează Salonul oficial, după solemnitatea deschiderii de Sâmbătă

(Darea de seamă în corpul ziarului).